

Sygn. akt VI Ka 16/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Andrzej Wieja (spr.)

Sędziowie SO Barbara Żukowska

SO Tomasz Skowron

Protokolant Anna Potaczek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Lesława Kwapiszewskiego

po rozpoznaniu w dniu 1 marca 2013 r.

sprawy **M. B.**

oskarżonego z art. 178a § 4 kk

z powodu apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze

z dnia 7 listopada 2012 r. sygn. akt IIK 939/12

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok wobec oskarżonego M. B. uznając apelację obrońcy oskarżonego za oczywiście bezzasadną,

II. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze w kwocie 320 złotych.

UZASADNIENIE

M. B. został oskarżony o to, że:

w dniu 16 kwietnia 2012r. w J.województwo (...)znajdując się w stanie nietrzeźwości wynoszącym 1,04 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu prowadził w ruchu lądowym samochód m-ki „F.(...)”nr rej. (...)przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się będąc uprzednio skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie o sygn. akt IIK 79/11 oraz wbrew orzeczonego tym wyrokiem środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 2 lat od dnia 20.04.2010r. do dnia 20.04.2012r. i wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze o sygnaturze akt IIK 610/10 oraz wbrew orzeczonego tym wyrokiem środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 5 lat od dnia 30.06.2010r. do dnia 30.06.2015r. i wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze o sygnaturze akt IIK 547/11 oraz wbrew orzeczonego tym wyrokiem środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 4 lat od dnia 10.11.2011r. do dnia 10.11.2015r. i wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieście o sygnaturze akt VK 258/11 oraz wbrew orzeczonego tym wyrokiem środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 5 lat od dnia 13.05.2011r. do dnia 13.05.2016r., tj. o czyn z art. 178a§4kk.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze wyrokiem z dnia 7 listopada 2012r. (sygn. akt IIK 939/12):

I. uznał oskarżonego M. B. winnym tego, że w dniu 16 kwietnia 2012r. w J.woj. (...) będąc uprzednio karanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości prawomocnymi:

- wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 05 lipca 2001 r. w sprawie sygn. akt VII K 172/01, wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 01 października 2001r. w sprawie sygn. akt VII K 205/01, które zostały objęte wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 19 kwietnia 2006r. w sprawie sygn. akt VII K 71/06,

- wyrokiem Sądu Rejonowego w Lubaniu z dnia 06 sierpnia 2009 w sprawie sygn. akt IIK 514/09,

- wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 22 czerwca 2010r. w sprawie sygn. akt IIK 610/10 oraz wbrew orzeczonemu tym wyrokiem zakazowi prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 5 lat i wyrokiem Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie sygn. akt IIK 79/11 oraz wbrew orzeczonemu tym wyrokiem zakazowi prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 2 lat, które zostały objęte wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie z dnia 21 czerwca 2011r. w sprawie sygn. akt IIK 257/11,

- wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu z dnia 05 maja 2011r. w sprawie sygn. akt V K 258/11 oraz wbrew orzeczonemu tym wyrokiem zakazowi prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat,

- wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 20 lipca 2011r. w sprawie sygn. akt IIK 547/11, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 10 listopada 2011r. w sprawie VI Ka 463/11 oraz wbrew orzeczonemu tym wyrokiem zakazowi prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 4 lat,

kierował samochodem marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) w ruchu lądowym, znajdując się w stanie nietrzeźwości wynoszącym 1,04 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu tj. występku z art. 178a§4kk i za to na podstawie art. 178a§4kk wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

II. na podstawie art. 42§2kk orzekł wobec oskarżonego M. B. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 7 lat,

III. na podstawie art. 49§2kk orzekł od oskarżonego M. B. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 300 złotych,

IV. na podstawie art. 627 kpk w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego M. B. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym opłatę w kwocie 300 złotych.

Z treścią wyroku nie zgodził się oskarżony. Za pośrednictwem swego obrońcy wywiódł apelację, zaskarżając wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze. Na zasadzie art. 427§2 kpk i 438 pkt 1 i 4 kpk zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1. Naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 58 kk w zw. z art. 69§4 zd. 2 kk poprzez ich niezastosowanie i orzeczenie bezwzględnej kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, podczas gdy z uwagi na prymat kar wolnościowych Sąd zobowiązany jest do rozważenia przy orzekaniu kary pozbawienia wolności możliwości jej zawieszenia, czego w niniejszej sprawie nie uczynił, pomimo możliwości zawieszenia kary pozbawienia wolności wobec sprawcy przestępstwa z art. 178a§4kk,

2. Rażąco niewspółmierność kary wymierzonej oskarżonemu wynikającą z niedostatecznego uwzględniania okoliczności niniejszej sprawy, w tym możliwości orzeczenia kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, jak również pozytywnej prognozy kryminologicznej.

Stawiając powyższe zarzuty obrońca wniósł o :

1. zamianę zaskarżonego wyroku i wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania,
2. alternatywnie w przypadku nieuwzględnienia powyższego wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym. Żadną miarą nie sposób podzielić zarzutu obrazy art. 58§1kk i 69§4kk. W pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Rejonowy przedstawił pełną i przekonującą argumentację, w której wykazał brak możliwości skorzystania z instytucji warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności. Nie sposób przy tym pominąć, iż nie chodzi o przepis art. 69§1kk, ale uregulowanie z §4 art. 69 kk. Do sprawców czynów z art. 178a§4kk (a oskarżony po raz drugi w krótkim czasie taki czyn popełnił) możliwość warunkowego zawieszenia wykonania kary jest uzależniona od zaistnienia szczególnie uzasadnionego wypadku. Ustawodawca nie wprowadził definicji „szczególnie uzasadnionego wypadku”, ale niewątpliwie chodzi o zdarzenia nadzwyczajne. Należy bowiem podkreślić, iż § 4 art. 178akk został wprowadzony, jako próba odporu oraz stosowanego ukarania sprawców wielokrotnie poruszających się w ruchu lądowym w stanie nietrzeźwości. Do grupy tej niewątpliwie zaliczyć trzeba M. B.. Był bowiem wcześniej siedmiokrotnie karany za tego typu występki. Aktualne skazanie jest ósme. Trafnie Sąd Orzekający wskazał na niepoprawność oskarżonego a jednocześnie nieskuteczność wymierzonych kar, wśród których początkowo były wyłącznie kary wolnościowe, a najwyżej nieizolacyjne. Dopiero czwartym wyrokiem wymierzono karę bezwzględną, podobnie jak kolejnymi. Przy takiej ilości i strukturze skazań nie sposób aktualnie postawić pozytywnej prognozy dla zachowań M. B. w przyszłości. Dodać do tego należy 5 wyroków skazujących za czyny z art. 244kk i 1 za czyn z Kodeksu karnego skarbowego. Ostatni prawomocny wyrok za czyn z art. 178a§1kk zapadł 11 października 2011 roku, a czynu ze sprawy niniejszej oskarżony dopuścił się 16 kwietnia 2012 r. Przy takich nie budzących wątpliwości, co do swej trafności ustaleniach wywody apelacji a szczególnie jej wnioski końcowe kompletnie nie przekonują. Skarżąca eksponuje uzależnienie M. B. od alkoholu. Okoliczność ta jest potwierdzona opinią biegłych lekarzy psychiatrów. Zdaniem Sądu Okręgowego nie stanowi ona jednak „owego szczególnie nieuzasadnionego wypadku”, o jakim mówi przepis art. 69§4kk zdanie ostatnie. Uzależnienie od alkoholu nie powstaje nagle. M. B. pierwszego czynu z art. 178a§1kk dopuścił się na początku XXI wieku. Skoro nasilenie skazań nastąpiło w latach 2009 – 2011, to stanowiło ono już wystarczający sygnał o potrzebie leczenia. Tymczasem apelująca podnosi, że obecnie oskarżony podjął starania o stacjonarne leczenie odwykowe. Okoliczność ta może stanowić co najwyżej argument w postępowaniu wykonawczym dla starania się o odroczenie wykonania kary pod warunkiem faktycznego podjęcia leczenia i uznania, że jest to przesłanka do zastosowania art. 150 lub 151 kkw. Jak wskazano wyżej nie wystarcza do zastosowania art. 69§4kk. Niezasadne są wywody apelacji a wskazujące na niemożność leczenia w warunkach izolacyjnych. Art. 117 kkw wyraźnie stanowi, iż za zgodą skazanego może być objęty leczeniem, w tym przy uzależnieniu od alkoholu.

Całkowicie chybione, zdaniem Sądu Odwoławczego, są wywody złożonego środka zaskarżenia, a dotyczące obrazy art. 58§1kk. Sąd Rejonowy nie naruszył zasady ultima ratio wynikającej z treści tego przepisu. Zważywszy na 14 jednostkowych skazań, z których 6 miało charakter kar wolnościowych, bądź nieizolacyjnych i nie zmieniły sposobu życia oskarżonego, to sam M. B. dopuszczając się kolejnych przestępstw mimo orzekanych kar izolacyjnych wykluczył ewentualność wymierzenia obecnie kary innego rodzaju. Przywoływany apelacją prymat kar wolnościowych oczywiście ustawowo istnieje, ale każdorazowo wymaga ocen w kontekście ustaleń konkretnej sprawy, w tym dotyczących osoby oskarżonego. Jak już wykazano wyżej Sąd Rejonowy spełnił ustawowe wymagania, przeprowadził szerokie i trafne rozważania, które wykluczyły możliwość wymierzenia wobec M. B. innej kary, niż bezwzględne pozbawienie wolności. Apelująca nie kwestionuje przy tym wysokości kary, a jej rażącą surowość wywodzi z faktu orzeczenia bez warunkowego zawieszenia wykonania.

Z przedstawionych względów, Sąd Odwoławczy tego zarzutu apelacji nie uwzględnił.

Jako nieuprawniony uznać należy fragment pisemnego uzasadnienia złożonego środka odwoławczego, w którym podjęta została próba podważenia części ustaleń faktycznych zaskarżonego wyroku. Sądom jeleniogórskim z urzędu znany jest fakt, iż ulica (...)w J.stanowi jeden z ważniejszych szlaków komunikacyjnych miasta. Jest to ulica czteropasmowa (po dwa pasy ruchu w każdym kierunku łącząca centrum miasta z C.). Biegnie nią, oczywiście częściowo, 9 tras linii autobusowych komunikacji miejskiej, jak też poruszają się autobusy komunikacji międzymiastowej. Ulica ta wytyczona jest przez tereny zurbanizowane, co owocuje dużym ruchem samochodowym oraz pieszych. Dodatkowo dochodzi ruch kuracjuszy korzystających z pobytu w uzdrowisku (...). Wszystkie te okoliczności powodują, że ruch na tym ciągu komunikacyjnym jest zdecydowanie wyższy od większości innych ulic spoza ścisłego centrum miasta. Zasadnie zatem Sąd I instancji przyjął poruszanie się oskarżonego po drodze o dużym natężeniu ruchu. Nie było to ustalenie dowolne. Bez znaczenia orzeczniczego pozostaje fakt, że M. B.nie naruszył innych zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym. Naruszył i to w sposób znaczący oraz umyślny jedną z podstawowych zasad, czyli jazdę bez wpływu alkoholu na swój organizm. Okoliczność ta, łącznie z pozostałymi prawidłowo ustalonymi w sprawie, pozwalała na skuteczne przypisanie wyczerpanie znamion czynu z art. 178a§4kk.

Zdaniem Sądu II instancji wykluczonym jest przyjęcie pozytywnej prognozy kryminologicznej wyłącznie w oparciu o podejmowane przez M. B.próby stacjonarnego leczenia uzależnienia od alkoholu. Przywołane apelacją orzeczenie Sądu Najwyższego jest znane Sądowi Odwoławczemu, ale przy prawidłowych ustaleniach poczynionych w sprawie nie ma zastosowania do wymiaru kary dla oskarżonego, świadczy o tym jego fragment wskazany apelacją „sam fakt uprzedniej karalności nie wyklucza w każdym przypadku (podkreśl. S.O.) pozytywnej prognozy kryminologicznej...”. Sformułowanie to dowodzi, że normą jest brak pozytywnej prognozy przy uprzedniej karalności, choć dopuszcza Sąd Najwyższy od tej zasady wyjątki. Taki wyjątek nie zachodzi w niniejszej sprawie. Apelująca nie kwestionowała wysokości wymierzonego środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. Odsyłając do obszernych, szczegółowych i merytorycznie trafnych wywodów pisemnego uzasadnienia zaskarżonego wyroku w tej części, które Sąd Odwoławczy w pełni akceptuje i przyjmuje jako własne (vide k – 103, 9 wers od dołu i k – 103 odwrót akt do 8 wersu od dołu) stwierdzić należy, iż wobec wielokrotności skazań za czyny z art. 178a§1 i § 4kk, jak też za czyny z art. 244kk związane z naruszaniem zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych wymiar aktualnie orzeczonego środka karnego nie razi nadmierną surowością. W tym stanie rzeczy skoro skarżąca nie wykazała, aby wydane zaskarżonym wyrokiem rozstrzygnięcia dotyczące kary, środka karnego i świadczenia pieniężnego naruszały normę art. 438 pkt 4 kpk zaskarżony wobec M. B.wyrok utrzymano w mocy.

Brak podstaw do uwzględnienia wniosku alternatywnego, uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Apelująca nie uzasadnia tego wniosku, ani potrzebą uzupełnienia dowodów, ani koniecznością ich ponownej oceny. Również Sąd Odwoławczy z urzędu nie znajduje powodów dla których niezbędne byłoby kolejne przeprowadzenie postępowania przed Sądem I instancji.

Z tych względów brak argumentów dla podzielenia wniosku alternatywnego złożonej apelacji, co skutkowało uznaniem jej za oczywiście bezzasadną.

Orzeczenie o kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze znajduje swoje prawne uzasadnienie w treści art. 636§1 kpk w zw. z art. 8 i art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych z późniejszymi zmianami. Na koszty te składają się opłata od wymierzonej kary pozbawienia wolności w wysokości 300 złotych oraz zryczałtowane wydatki za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 zł, co łącznie daje 320 złotych (300 zł + 20 zł).

uk.